Gözden Gezden Arpacıktan

Celil Denktaş

Kavganın şairi miydi? Hiç kuşkusuz! Düşmanın neden anladığını böylesi yalın anlatan az mısra var Türkçe'de. Böyle noktalar şiirini; emeği emekçiyi selamlayıp, kavgaya çağırdıktan sonra nasıl kavga edileceğini işte böyle gösterir. Düşmana da ancak gözden, gezden, arpacıktan selam verilir!

Yeğeni Ayten Şinik Atar, "O" demişti, "öyle şey peşinde koşmazdı." Şiirlerinden yapılan bestelerin telif haklarından söz ediyorduk. Devrimci mücadele kişiden kişiye dayanışmayla ve destekle büyür, gelişirdi. Birlikte, kolektif çalışılırdı. Her devrimci kendi yeteneğini, gücünü çıkartıp ortaya koyardı. Bunun ticareti düşünülemezdi. Sermaye düzenine ters düşen hem onun araçlarıyla uzlaşıp hem de onu yıkamazdı. Kendini inkâr mı edecekti?

Salonun bir yerlerinden, otuz yıl öncesinden fırlayıp çıkıverecekti sanki. Aynı salonda konuşmuştuk onunla. Ses yok olmaz derler; kim bilir, 2007 yılında söyleştiğimiz yeğenine ta 1977'den, salonun bir yerinde asılı duran sesiyle, "Bu işleri hiçbir şey beklemeden, kimseden bir şey beklemeden, kendiliğinden ve tabii olarak yapıyorduk!" diye katılırdı herhalde. Aziz Aydın Doğan, o da çoktan yıldızlara koştu, belki orada buluştu Enver ağabeyiyle. Tabii karşılaştılarsa şöyle demiştir mutlaka, "Eğin Türküleri'nden telif almamakta direndiydin ama ben ceketinin cebine çaktırmadan koyduydum kitabın telifini; şimdi buna ne dersin?" Cevabı bilemeyiz elbette. Ama gözlüklerinin üzerinden sağlam gözüyle dik dik bakmış olacağını kestirebiliriz.

Kafasında hayalini kurup inandığı kolektif hayatı, Parti'ye üye olarak yoldaşlarıyla birlikte örgütlü olarak aradı. Farkı şuydu: O, arayışın içerisinde aynı zamanda da yaşadı ortaklaşmacılığı ve buna ayak uyduramayan kimi yoldaşlarının teklemesine de bir türlü akıl erdiremedi. Elimizde kalan parçalarından muazzam bir edebiyat yapıtı olduğu hemen anlaşılan, "Yusuf İle Balaban Destanı"nın nasıl kaybolduğunu sorduğumuzda, sözcükler boğazında düğümlenerek, "... o zamanlar dışarıda okundu. Elden ele geçti." dedi, başka bir şey demedi. Destan hapiste yazılmıştı. Parça parça dışarı sızdırılmıştı. Küsmesiyse kuyruklu bir yalandır. Parti'den kopmayı aklının ucundan bile geçirmedi. Söyleşide sıra buna geldiğinde kayıt cihazını kapattırması da bundandır.

İnancının hâlâ tazeliğini koruyor olması, "kardeşçe hayat" mısraını, "kolektif hayat"a ta 1977'de değiştirmiş olmasından anlaşılmalı. Ki, "Panzerler Üstümüze Kalkar" da yayımlanmıştı bile. Baktı ki vurgu yetersiz, 1947'de yazdığı, "Oy Beni"in ilk ve on birinci mısraı, "Türkiye yaşanmaz oldu!", onuncu mısraı da, "Kolektif hayat!" oluverdi. Dost Dost İlle Kavga'nın ilk baskılarında bu şiirin, ilk ve on birinci mısraı, "Oy nidem, nerelere gidem"dir, onuncu mısraı da, işte, "Kardeşçe hayat!", ki Sadık Gürbüz'ün bestesinde onun davudi sesinden hâlâ böyle dinliyoruz. Ama ta 1947'de de onun 1977'deki ifadeyi kastettiğini biliyoruz. Bir yerlere gitmiyoruz. Buradayız. Bizim olana sahip çıkacağız, onu düzene sokacağız. Çünkü bu memleket bizimdir. "... Emekçi'den, Sendika'dan ne haber?". "Şiddetin sabahı yakındır". "Dayan dizlerim, dayan!"

Bu besteyi mutlaka Sadık Gürbüz'den -eski dizeleriyle de olsa- dinleyin, tekrar dinleyin. Kendinize gelirsiniz. İnancınız, cesaretiniz tazelenir.

Enver Gökçe'yi yıldızlara çıkışının kırk birinci yılında anıyoruz. Öyle duygusallaşarak, dalgın gözlerimizi belirsiz ufuklara dikip "ah" çekerek falan değil. Doğruluğu binlerce kez kanıtlanmış kurtuluş yolunun, komünizmin birer neferi olduğumuza Enver Gökçe örneğine bakıp bir kez daha emin olarak; şiirle, tiyatroyla, müzikle ve elbette felsefeyle, mantıkla, akılla, beceriyle, bilimle mücadele etmenin de hiç de küçümsenmeyecek katkısı olduğunu kendi pratiğimizle kanıtlayarak;

devrim tarihimizi kalemle, kavgayla yazmış olanların devamı olduğumuzu, meydanın boş olmadığını emperyalizme, uşaklarına göstererek!

---

soL haber portalı, 19 Kasım 2022